

LAG Himmerland 2014-2020

Ordinær generalforsamling 2016

Torsdag den 10. marts 2016
Kammas Gård, Astrup

"Glutenfri Bageri"
– et projekt støttet af LAG Himmerland i 2015

Formandens ord

Velkommen til LAG Himmerland 2014-2020's skriftlige beretning for 2015.

Som de tidligere år bliver den skriftlige beretning suppleret med en mundtlig beretning på LAG Himmerland 2014-2020's generalforsamling i marts 2016.

2015. Nu er vi i gang!

Ovenpå strategiarbejdet, ansøgnings- og godkendelsesprocessen i forhold til ministeriet og den stiftende generalforsamling blev 2015 året, hvor bestyrelsen begyndte det egentlige LAG- arbejde.

Vi har i 2015 haft 2.337.670 kr. at støtte projekter med.

Vi har afholdt to ansøgningsrunder, inviteret projektfolk til forudgående informationsmøder, behandlet 26 indkomne ansøgninger og valgt at indstille 12 projekter til støtte ved ministeriet, som har givet alle indstillede projekter et endeligt tilsagn om støtte.

Dét er rigtigt LAG-arbejde!

Vi glæder os til nye runder i 2016, 2017 og frem til 2020, hvor LAG- perioden slutter.

Der har været sten på vejen, hvilke er løst på bedste vis i et godt samarbejde med ministeriets folk, vores koordinator og med vore kommunale baglande, Rebild og Mariagerfjord Kommuner.

Om alt det handler denne beretning.
God læselyst og god generalforsamling.

Velkommen!

Vagn Bach
Formand for LAG Himmerland 2014-2020

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Indholdsfortegnelse:

Forord	s. 2
Dagsorden ifølge vedtægterne	s. 4
Bestyrelsens skriftlige beretning	s. 5
Hjørnestenene i LAG-strategien	s. 9
Støttede projekter	s. 10

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent.
3. Valg af stemmetællere.
4. Forelæggelse af bestyrelsens beretning om den lokale aktionsgruppes virksomhed i det forløbne år samt beslutning om godkendelse heraf.
5. Forelæggelse af årsregnskab og revisionsberetning for det forløbne år samt beslutning om godkendelse af resultatopgørelse og balance.
6. Forelæggelse af drifts- og likviditetsbudget for det kommende år samt beslutning om godkendelse heraf.
7. Indkomne forslag fra bestyrelse eller medlemmer.
8. Valg af bestyrelsesmedlemmer, suppleanter og formand, jf. § 9.
9. Valg af revisor.
10. Eventuelt.

Ad punkt 8: På valg i 2016 er:

Borgere:

Hanne Poulsen, Astrup (modtager genvalg)
Annie Borgersen, Øster Hurup (modtager ikke genvalg)
Suppleant: Børge Poulsen, Hadsund (modtager genvalg)

Foreninger:

Jacob Ellemann, Siem (modtager genvalg)
Suppleant: Anders Andersen, Skelund

Erhverv:

Vagn Bach, Vebbestrup, formand (modtager ikke genvalg)
Jan V. Nørgaard, Nørager (modtager genvalg)
Gitte B. Andersen, Astrup (modtager genvalg)
Suppleant: Finn R. Olsen, Hobro (modtager ikke genvalg)

Efter generalforsamlingen er der oplæg om og rundvisning i to tidligere støttede LAG-projekter:

- **"Kammas Gård"** v/ Peter Fredsgaard, Kammas Gård, Astrup
- **"Bæredygtigt landsbymiljø"** v/ Jan Axelsen, Dagli' Brugsen Astrup

Bestyrelsens skriftlige beretning for 2015

LAG Himmerland 2014-2020 har tilendebragt et spændende år.

2015 var det første egentlige driftsår i LAG. Og det første år hvor der skulle indstilles projekter.

For første gang skulle projekterne bedømmes ud fra en ministeriel udarbejdet pointskala med krav til bl.a. synlighed, projektbeskrivelse og ansøgers kapacitet, lokal forankring m.v., diverse effektmål, nyskabende ideer og samarbejde. Nye tider!

2015 var også året, hvor vi ansatte vores koordinator, idet vi tog højde for de formelle krav der er til drift af en LAG, rådgivning og vejledning af ansøgere og projektholdere, de målsætninger, vi har i vores LAG-strategi samt den udmeldte økonomiske ramme til drift af sekretariatet.

Vi har fortsat det gode samarbejde med de to LAG-kommuners forvaltninger, de nyetablerede nabo LAG i Region Nord og LAG-sekretariatet på Falster, der først var etableret som del af MBBL og siden efteråret 2015 blev organiseret under Erhvervs- og Vækstministeriet.

En julehilsen

Vi kan konstatere, at vi går ind i en mere usikker periode for bestyrelsen som ansvarlig for driften af LAG. Økonomiske rammer for driften af sekretariatet bliver justeret og ændret, udmeldt sent og nu også reduceret kraftigt. Ikke for 2016 men allerede for 2017.

I 2015 blev der stillet krav om medfinansiering af "administrative koordinatore", der blev ansat på det landsdækkende LAG-sekretariat. Fra 2016 har bl.a. nye digitale projektsagsbehandlings-løsninger taget over og vi har som LAG i 2016 lidt flere administrationsmidler at drive LAG for. Stadig 200.000 kr. mindre pr. år til drift end vi fik i det gamle landdistriktsprogram, men dog til at leve med.

Så sker der noget.

Alle LAG-formænd modtager en invitation til at møde Erhvervs- og vækstministeren den 8. december 2015 i København for at høre om muligheden for at bryde de nys etablerede LAG op i nye geografier. De retningslinjer, der under den tidligere regering var udstukket i forbindelse med dannelsen af LAG-områderne, kunne nu ophæves og nye LAG-geografier kunne etableres.

I LAG-Himmerland havde vi i god tid præsenteret de lokale interessenter for denne mulighed, og det var entydigt meldt tilbage, at man ønskede at fortsætte samarbejdet mellem Rebild og Mariagerfjord kommuner i en ny LAG. Der var ingen ønsker om opsplitning.

I sin visdom mente Troels Lund Poulsen at det var bedre at alle landets LAG-formænd drog til København end han ud i landet for at møde LAG-formændene et centralt sted.

Meget kort herefter skete der ting og sager, der ser ud til at få direkte og ret voldsom konsekvens for LAG-området. Dette blev ikke præsenteret på mødet den 8. december – muligvis kendte ministeren ikke til det da, men det var et resultat af forliget om landbrugspakken.

Forliget blev indgået lige op til jul, og den 24.12.2015 klokken 17.24 – på selve juleaften – tikkede der en mail ind til LAG-formændene med en "tak for snakken" på mødet den 8. december.

Et godt møde hvor mangt og meget var blevet drøftet.

I sin afsluttende bemærkning i brevet skriver ministeren kort, at det nys indgåede forlig om fødevarer- og landbrugspakken betyder, at der fra 2017 skæres knapt 30 mio. kr. årligt fra LAG-indsatsen. Ikke fordi, man ikke anerkender det store arbejde der gøres i de danske LAG, men for at skabe bedre rammer for fødevarer- og landbrugssektoren.

Fra i 2016 at have godt 90 mio. kr. årligt i økonomisk ramme til alle landets LAG bliver denne fra 2017 beskåret til 63 mio. kr. årligt frem til og med 2020.

For de danske LAG betyder det en 30% reduktion i de midler vi har til at drive LAG-sekretariat og bestyrelser for.

For LAG Himmerlands vedkommende kommer det til at koste os årligt ca. 171.000 kr.

Tak for julegaven!

Det har vi klaget over.

Vi har fået stor opbakning fra vores kommunale bagland. De to kommuners borgmestere har i fællesskab sendt brev til ministeren med klage over beslutningen om at reducere LAG-midlerne. Samtidig er begge borgmestere med-underskrivere på en landsdækkende klage over indgrebet. Det er vi meget glade for - tak for det!

Det er ikke blot i Himmerland, der markeres - over hele Danmark protesteres der kraftigt. Ministeren er kaldt i samråd om sagen den 16. marts 2015. Dvs. efter denne generalforsamling.

Der vil i indeværende og kommende år blive sat målrettet ind med bearbejdning af beslutningstagerne ved med tydelig dokumentation at bevise, at LAG-midlerne skaber resultater i form af erhvervsudvikling og nye arbejdspladser, bedre rammer for bosætning og bedre livskvalitet i landområderne.

Og så ikke mere om det emne.

Kommunal støtte og opbakning

Allerede inden ovennævnte "julegave" var bestyrelsen klar over, at det beløb der er stillet til rådighed til drift af LAG Himmerland 2014-2020, ligger i den lave ende. Derfor er der blevet rettet henvendelse til Rebild og Mariagerfjord kommuner om økonomien på den lange bane. Udfordringerne er hørt, og fra begge kommuners side er der bakket op om at finde løsninger.

Ansættelse af koordinator

Da LAG-bestyrelsen fik positiv tilkendegivelse fra det kommunale bagland om fortsat samarbejde i LAG-Himmerland, valgte LAG-Himmerland (2014-2020) at 'overtage' og ansætte den hidtidige koordinator fra den afdgående LAG Himmerland (2007-2013). Ansættelsesforholdet er ift. indgået aftale med Mariagerfjord Kommune.

En ordning der blev født i den tidligere LAG-periode og en ordning der fungerer rigtig godt.

Tak til Mariagerfjord Kommune for positiv medvirken til at løse sekretariatsopgaven.

Alle sejl blev sat til

Efter godkendelse af LAG-Himmerlands strategi i januar måned blev det egentlige LAG-arbejde igangsat.

Vi har udmeldt to årlige ansøgningsrunder og der har været afholdt to info-møder op til disse. I vurdering af indkomne ansøgninger er der afholdt arbejdsgruppemøder og foretaget en grundig gennemgang og 'scoring' af ansøgninger efter et obligatorisk pointskema udviklet for ministeriet til denne bedømmelse.

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Alle ansøgninger får point efter hvor godt de markerer sig på emnerne:

- Projektbeskrivelse og ansøgers kapacitet
- Relevans
- Synlighed
- Lokal forankring
- Samarbejde
- Innovation
- Bæredygtighed
- Effekter (opdelt i økonomiske, miljømæssige, klimamæssige, kulturelle og sociale effekter).

De projekter, der scorer flest point i gennemgangen, indstilles til støtte ved ministeriet. Scorer ansøgninger for lavt i flere temaer får de afslag.

Skemaet gav nogle gode drøftelser om de enkelte projekter ift. LAG-strategien.

Pointsystemet kan komme til at betyde, at 'professionelle' eller skolede ansøgere har en fordel frem for uprofessionelle, der ikke er vant til udfylde ansøgningsskemaer – eller ikke er opmærksomme på, at ansøgningen skal ramme så mange områder, som muligt for at score flest points.

Ansøgningsskema og pointskema opdateres løbende for at afhjælpe disse udfordringer. Men systemet skal bruges af alle ansøgere. Der kan i dag kun ansøges online.

Og bestyrelsen skal i forbindelse med næste ansøgningsrunde på skolebænken for blive mere fortrolig med at bruge det nye system.

To ansøgningsrunder.

De to ansøgningsrunder har haft god søgning. I alt 26 ansøgninger er modtaget, 12 projekter blev indstillet til støtte og de har alle modtaget tilsagn fra ministeriet. 14 ansøgninger fik afslag.

Der er blevet indstillet projekter for kr. **2.337.670** i støtte. Vi har med andre ord brugt vores projektmidler fuldt ud.

Fordeling af støttekronerne skal henover årene nogenlunde ramme 40% til levevilkår og bosætningsprojekter og 60% til erhvervsprojekter.

På de følgende sider i beretningen fremgår det, hvilke projekter, der fik tilsagn og med hvilke beløb.

Samarbejde med LAG-bestyrelserne i Danmark og Region Nord

Der er et udmærket samarbejde med de øvrige LAG-bestyrelser landet over, hvilket kom specielt til udtryk i forbindelse med reaktionerne på "Julebrevet".

Men også inden dette har der været et godt samarbejde.

Der er nedsat et koordinationsudvalg bestående af LAG-formænd, der tager sig af dialogen med ministeriet, tager initiativ til fælles møder og er et samlet talerør ud ad til.

Det fungerer meget fint, og som repræsentant for de fire LAG i Region Nord er det LAG-NORDs formand, Frode Thule Jensen, der sidder i koordinationsudvalget.

Mellem de fire LAG-bestyrelser og deres koordinatore er der ligeledes internt et godt samarbejde.

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

De fire bestyrelser var samlet i Thy til opstartsseminar om foreningsansvar ift. drift af LAGerne og med besøg på LAG Thy-Mors støttede projekter.

Der blev udtrykt ønske om, at der også frem over bliver lavet fælles temadage for bestyrelserne om fælles udfordringer og muligheder.

Næste møde er i forsommeren med LAG Jammerbugt-Vesthimmerland som vært.

Hvad skal der ske fremadrettet:

Der afholdes igen i 2016 to ansøgningsrunder.

Disse skal tilpasses de ministerielle 'rul' med max. tre årlige indstillingsmuligheder for LAGerne.

Det betyder at ansøgningsfristerne bliver lagt, så de passer med ministeriets frister, men også således at det er muligt at få en ansøgning med ved sidste frist, hvis en ansøger fra forårets frist opgiver inden næste frist udløber.

Hvis støttekronerne i et år ikke udnyttes, kan EU-delen (de 80% af beløbet) overføres til kommende år. I sidste LAG-periode kunne alle midler overføres til kommende år.

Dette betyder, at bestyrelsen er meget grundig i vurderingen af de enkelte ansøgninger. Hvis der er tvivl om fx medfinansiering eller opnåelse af tilladelser, bliver indstillingen fra LAG givet med betingelse om opfyldelse af tvivlsspørgsmålene inden for en relativt kort frist.

Opfyldes betingelserne ikke, går støttekronerne tilbage i puljen og andre ansøgere.

En glæde

Når ovennævnte frustrationer er kommet ned på papiret, er der luft til at tilkendegive en glæde ved at se, hvad LAG midlerne kan være med til at løfte i gang.

Alle projektholdere oplever det som et kvalitetsstempel af deres ide eller projekt, at de har opnået LAG-støtte. Vi møder heldigvis rigtig mange glade ansøgere, som er stolte af, at deres projekt kom igennem nåleøjet til LAG-midlerne.

Det giver bestyrelsen gejst og gå-på-mod til at arbejde videre på trods af løbende udfordringer.

Det er med stolthed projekterne vises frem for os, når vi kommer på besøg. Også flere år efter at støtten er givet, er projektholderne ikke i tvivl: LAG-midlerne er med til at give blod på tanden – de gør en forskel!

Derfor: *LAG-midlerne er en gave til lokalsamfundene. Lad det ikke blive for besværligt at få dem ud at arbejde.*

Lad os sikre en høj kvalitet i rådgivningen, i projektbedømmelsen og i opfølgningen, således der kan blive skabt endnu bedre rammer for erhvervsudvikling, leve- og bosætningsvilkår i vores landdistrikter.

Det er, i al beskedenhed, hvad LAG Himmerlands bestyrelse ønsker.

For bestyrelsen,

Vagn Bach

Formand for LAG Himmerland 2014-2020

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Hjørnesteenene i LAG-Himmerlands strategi

ERHVERV:

Målsætning 1 <i>Styrke turisme-, oplevelsesaktiviteter og events gennem udnyttelse af stedbundne ressourcer.</i> Sammenhængende oplevelseskæder Adgang til naturen. Bygge ovenpå eksisterende events Branding og profilering af området	Målsætning 2 <i>Styrke afsætningsmulighederne for små virksomheder, der producerer og sælger lokale produkter.</i> Støtte etableringen af fællesskaber for afsætning af lokale produkter. Udvikling af lokale produkter – herunder fødevarer og turisme produkter.	Målsætning 3 <i>Støtte iværksættere og fastholde og udvikle eksisterende virksomheder.</i> Særlig fokus på unge iværksættere. Netværk og samarbejde med fokus på videndeling og inspiration Iværksætteri på turismeområdet.	Målsætning 4 <i>Støtte og fremme mikrovirksomheder og små virksomheder samt tiltag, der fremmer bæredygtig økonomi.</i> Etablering af iværksættermiljøer. Klynger og samarbejdsfora. Afprøvning af bæredygtige teknologier og nye samarbejdsformer. Virksomhedsetablering.
---	--	--	--

LEVEVILKÅR:

Målsætning 1 <i>Fastholde og øge bosætning.</i> Mindste afstande mellem mennesker (IT, stier m.m.). Nye aktiviteter og synliggørelse af disse Attraktive muligheder især for børnefamilier.	Målsætning 2 <i>Styrke stedbundne potentialer.</i> Aktivere lokale stedbundne potentialer. Styrke og understøtte lokal social kapital. Gøre lokalområdet attraktivt for omverdenen / brande og markedsføre.	Målsætning 3 <i>Støtte og udvikle bæredygtige naturaktiviteter.</i> Bedre adgangsforhold til naturen + større sammenhæng i LAG-området. Naturformidling. Aktive uderum for specifikke målgrupper.	Målsætning 4 <i>Kultur som katalysator.</i> "Kultur på tværs". Alsidige kulturfaciliteter og kulturelle mødesteder. Kulturelle fyrtårne, der styrker selvforståelsen og sammenhængskraften i LAG Himmerlands område.
--	--	--	---

12 projekter fik i 2015 tilsagn om støtte fra Erhvervs- og Vækstministeriet via LAG Himmerland 2014-2020 (numrene henviser til kortet over LAG-området).

Ansøgningsrunden 18. marts 2015:

Bælum Butikshus ApS (1)

Ansøger: Bælum Butikshus ApS

Indhold: etablering af nyt 1000 m² butikshus i landsbyen Bælum, funderet i et bredt samarbejde mellem frivillige borgere og nuværende købmand. Der er rejst ca. 400 borgeraktier i projektet - og i butikken bliver der ud over ny købmand også plads til mødested for frivillige og udstilling af lokale varer.

Budget: 7.950.000 kr.

Tilsagn: 300.000 kr.

Nye kreative værksteder i Nørager (2)

Ansøger: Kultur og Medborgerhuset Kig Ind

Indhold: indretning af nye lokaler i kulturhuset for at matche den store interesse for at mødes om aktiviteter i Nørager og deltage i de mange kulturelle arrangementer. Målgruppen og brugergruppen repræsenterer alle aldersgrupper og der er fokus på at etablere flere tilbud for flygtninge i huset for at styrke integrationen.

Budget: 348.000 kr.

Tilsagn: 100.000 kr.

Golf og Gourmet Mariagerfjord (3)

Ansøger: Hobro Golfklub på vegne af 7 lokale aktører

Indhold: etablering af fælles markedsføringsportal, samarbejde og feriepakketilbud mellem hoteller, restauranter og golfklubber i Rebild og Mariagerfjord med henblik på at styrke branding af golf ferie overfor især det tyske, norske og danske marked.

Budget: 421.000 kr.

Tilsagn: 150.000 kr.

Aktivitetssted for friluftsfolk (4)

Ansøger: Mariager Kajakklub

Indhold: etablering af fælles helårs friluftshus for alle, der bruger naturen i og omkring Mariager. Kajakfolk, mountainbikere, vandrere, pilgrimme, vinterbadere m.fl. I første fase opbygning af råhus.

Budget: 900.000 kr.

Tilsagn: 270.000 kr.

Borgernes Sundhedshus i Nørager (5)

Ansøger: Nørager Sundhedshus ApS

Indhold: etablering af moderne sundhedshus i nedlagt bankbygning i Nørager og sammenkobling af læge- og tandlægepraksis.

Målet er at fastholde lægekorpsen, etablere et sundhedsfagligt samarbejde i huset - og sikre, at det også i fremtiden er attraktivt at overtage praksisser i byen.

Budget: 2.000.000 kr.

Tilsagn: 300.000 kr.

Nyt restaurationskøkken Bramslevgaard (6)

Ansøger: Lene Bidstrup, Bramslevgaard

Indhold: opbygning af nyt hotel- og restaurationskøkken for at matche den stigende efterspørgsel på faciliteter til fester & romantiske bryllupper, konferencer og weekendophold. Projektet er en af flere faser. Der fokuseres på at investeringen skal have positiv effekt på såvel miljø som klima.

Budget: 1.225.000 kr.

Tilsagn: 280.000 kr.

Ansøgningsrunden 2. september 2015:

Etablering af Slagterbutik i Als, fase II (7)

Ansøger: Jan Holt Petersen

Indhold: opstart af slagterbutik i Als, Mariagerfjord Kommune. Der tilknyttes eget røgeri og satses på forarbejdning og salg af egne slagtervarer af høj kvalitet. Slagteren ligger lunt i svinget ift. kommunens største turistområde og med mange passerende gæster - potentielle kunder - hele året rundt.

Budget: 421.985 kr.

Tilsagn: 156.794 kr.

Nyt maritimt overdæk på fjordbåden Svanen (8)

Ansøger: Driftsselskabet Svanen ApS

Indhold: renovering og ny indretning af det øverste dæk på motorskibet "Svanen" for bedre lyd- og varmeisolering og for at dækket fremstår mere maritimt. Målet er fastholdelse af arbejdspladser via salg af flere charterture og større søgning til sommerens togter på Mariager Fjord mellem byerne Hadsund, Mariager og Hobro.

Budget: 300.000 kr.

Tilsagn: 150.000 kr.

Vækst via netværk, Mariager (9)

Ansøger: Mariager Handelsstandsforening

Indhold: iværksættelse af netværksskabende udviklingsproces (temamøder, foredrag, afklaringsforløb) med fokus på etablering af tæt samarbejde mellem Mariager Handelsstandsforening og Mariager Turistforening - med inddragelse af alle interesserede aktører i Mariager. Målet er et styrket samarbejde mellem byens handlende, fastholdelse af serviceniveauet og en positiv branding af Mariager som handels- og turistby.

Budget: 129.500 kr.

Tilsagn: 64.536 kr.

Udvidelse af St. Binderup Kro (10)

Ansøger: Hans Ravn Kristensen, St. Binderup Kro

Indhold: ombygning af nedlagt cafeteria til ny værelsesfløj for at styrke kroens overnatningskapacitet og udnytte tomme bygninger til nye attraktive faciliteter.

Budget: 1.100.000 kr.

Tilsagn: 286.441 kr.

Opstart af glutenfri bageri, Hadsund (11)

Ansøger: Lone Bladt Klemmensen og Martin Jensen

Indhold: etablering af 100% glutenfri bageri med mulighed for udvidelse til produktion af andre glutenfri produkter. Bageriet får butikssalg ved produktionsstedet og satser derudover på nethandel og dag-til-dag levering via post.

Budget: 462.100 kr.

Tilsagn: 184.840 kr.

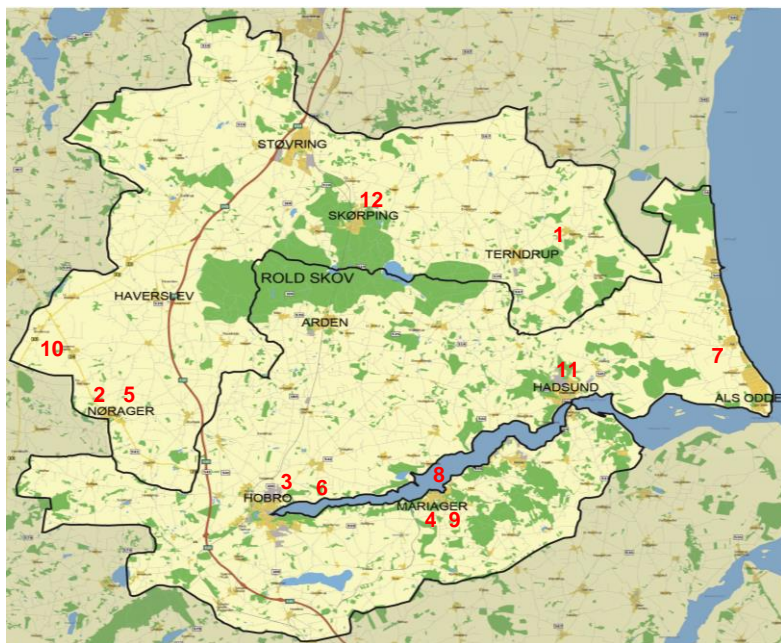
Multihus og shelters, Skørping (12)

Indhold: etablering af friluftssted med shelters og åben bålhytte ved DDS Spejdernes hytte i Skørping. Stedet bliver tilgængeligt for alle interesserede i lokalområdet, som vil kunne nyde godt af adgangen til naturen i området.

Budget: 250.000 kr.

Tilsagn: 75.000 kr.

Geografisk spredning af LAG-støttede projekter:

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne